

В Україні відбувається становлення нової професії – державного аудитора. Орієнтовна потреба у внутрішніх державних аудиторів лише для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування становить 400 осіб. Крім того, фахівців нової професії потребуватимуть бюджетні установи, організації, підприємства та їх об'єднання, що належать до державного і комунального секторів, де мова йтиме вже про тисячі таких фахівців. Тому подальших наукових та практичних досліджень потребують нормативна регламентація та професійні стандарти такої діяльності.

Список використаної літератури.

1. Дрозд І.К. Чечуліна О.О. Бухгалтерський облік та внутрішній аудит у державному секторі: навч. пос. Ч 2. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту державного сектору./ За заг. ред. Кужельного М.В. К.: Аграрна наука, 2009. – 192 с.
2. Успіхи і невдачі державного фінансового аудиту суб'єктів господарювання [Текст] // Фінансовий контроль. – 2009. – № 4(51). – с 25–32.
3. Гуцаленко А.В. Державний фінансовий контроль: навч. пос. / А.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М. Копуатрий. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 424 с.
4. Семенов В. Державні аудиторі показали чиновникам, де шукати загублені мільйони [Текст] // Фінансовий контроль. – 2009. – № 3(50). – с 37–38.
5. ДКРС: підсумки року минулого та завдання на рік поточний [Текст] // Фінансовий контроль. – 2009. – № 2(49). – с 4–7.

УДК: 657.44

УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

*Дубіковська О.Л. – асистент кафедри обліку і аудиту
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

Validated and analyzed the theoretical and practical aspects of the control system of accounting and financial reporting by enterprises.

Обоснованы и проанализированы теоретические и практические аспекты контроля системы бухгалтерского учета и финансовой отчетности предприятий.

Вступ. Система бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні потребує реформування, запровадження методології розкриття економічної інформації за міжнародними стандартами для забезпечення відкритості, прозорості та зіставності фінансової звітності суб'єктів господарювання. Це пов'язано з якісно новим напрямом розвитку фінансового сектору в Україні, зокрема, з наближенням нашої держави до Європи, а відповідно - західного методу стандартизації, а також – із залученням іноземних інвестицій в економіку, виходом вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу. Разом із вдосконаленням системи бухгалтерського обліку постає необхідність і у вдосконаленні контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Постановка задачі. Проблемою дослідження є визначення шляхів удосконалення контролю системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності підприємства. Актуальність проблеми дослідження питання контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності полягає у тому, що вдосконалення контролю системи бухгалтерського обліку дасть можливість ефективніше встановлювати причини порушень із метою усунення негативних явищ і недопущення їх у майбутньому.

Результати. Контроль за господарською діяльністю підприємств і організацій є однією із найважливіших функцій господарського керівництва і управління. Контроль, як функція управління підпорядкований вирішенню завдань системи управління. Тому призначення контролю відповідає цілям управління, які зумовлюються економічними і політичними закономірностями розвитку певної формації. Суть контролю полягає в тому, щоб за допомогою певної системи перевірок забезпечити виконання господарських планів, раціональне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів [6]. Функції економічного контролю залежать від дій економічних законів, форм і цілей суспільства, інтереси якого він забезпечує. Економічний контроль сприяє підвищенню ефективності виробничої і фінансово-господарської діяльності підприємств з різними формами власності. При цьому поєднується державний контроль і внутрішній контроль власників, зацікавлених у виконанні державних замовлень, контрактів. За допомогою контролю держава захищає інтереси споживачів, перевіряє якість продукції, забезпечує доступність і вірогідність інформації про кількість і якість асортименту продукції.

Контроль за додержанням законодавства про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні здійснюється відповідними органами в межах їх повноважень, передбачених законами. За допомогою фінансового контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємств можна виявити і класифікувати основні порушення, які виникають в ході організації та ведення бухгалтерського обліку, а також проаналізувати наслідки таких порушень. Наслідками порушень у бухгалтерському обліку є: здійснення витрат не за цільовим призначенням, завищення кредиторської заборгованості, заниження вартості активів, лишки грошових коштів і матеріальних цінностей, заниження вартості основних засобів і ТМЦ, заниження орендної плати, неповне оприбуткування, зайве нарахування платежів до бюджету.

Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання полягає в оцінці не лише законності, а й ефективності управління майном підприємств державного та комунального секторів економіки, функціонування системи внутрішнього контролю, оцінці досягнення цими підприємствами визначених цілей і завдань. За результатами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання оцінюється рівень управління фінансово-господарською діяльністю об'єкта аудиту, правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової звітності, в тому числі враховується інформація про наявні упущення, недоліки і проблеми та складається аудиторський звіт.

Незважаючи на досить молодий вік державного фінансового аудиту суб'єктів господарювання, на сьогодні Голов КРУ України закладено базу для реалізації прав і повноважень наданих державою у сфері фінансового контролю. З переходом контролю на новий рівень аудиту ефективності, а також запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні систему бухгалтерського обліку можна буде не лише перевірити на порушення та недоліки, а й проаналізувати – зробити інформацію звітності максимум доступною для користувача.

Висновки. Удосконалення контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємств має починатися із вдосконалення методики контролю, тобто прийняття нормативно-правових документів та методичних рекомендацій, що мають чітко і не двозначно регулювати всі аспекти здійснення контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності на підприємстві спираючись на світовий досвід вищих органів державного фінансового контролю з питань і особливостей проведення перевірки системи бухгалтерського обліку. Вирішення проблеми правового й методологічного забезпечення державного фінансового контролю дасть можливість створити: принципово нову систему державного

фінансового контролю і аудиту на рівні всіх розпорядників бюджетних коштів; впровадити сучасний методичний, логічний, матеріально-технічний й інформаційний ефективний державний контроль. Одним із основних важелів досягнення міцної фінансової дисципліни на підприємстві, ефективного попередження порушень і недоліків у веденні бухгалтерського обліку, а у кінцевому результаті – ефективного управління підприємством – є запровадження обов'язкового прямого внутрішнього фінансового контролю на підприємствах усіх форм власності.

Основною метою здійснення прямого внутрішнього фінансового контролю має стати: забезпечення законності формування та ефективного використання фінансових та матеріальних ресурсів; вивчення причин та обставин, що призвели до порушень в бухгалтерському обліку; запобігання прийняттю управлінських рішень, які можуть мати в майбутньому негативні наслідки для об'єкта фінансового контролю й держави; нагляд за відповідністю об'єкта фінансового контролю прийнятим управлінським рішенням; аналіз виконання управлінських рішень, дослідження їх впливу на об'єкт фінансового контролю; прийняття за результатами фінансового контролю управлінських рішень, спрямованих на їх удосконалення.

Також суттєвими важелями у вирішенні проблеми якісного бухгалтерського обліку та ефективного управління підприємством є удосконалення системи підготовки та перепідготовки кадрів з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності; покращення матеріально-технічного, наукового та інформаційно-аналітичного забезпечення системи державного фінансового контролю; забезпечення фінансової правосвідомості громадян; сприяння підвищенню ефективності економіки; запровадження порядку застосування міжнародних стандартів при складанні фінансової звітності суб'єктами господарювання; перехід на автоматизацію системи бухгалтерського обліку – введення на підприємствах єдиної комп'ютерної мережі, що дозволить зробити процес обліку менш трудомістким.

Підбиваючи підсумки усього вищезазначеного слід зробити висновок, що бухгалтерський облік і фінансова звітність підприємств в Україні є найбільш проблемною ділянкою в системі контролю і потребує негайного переходу на новий удосконалений рівень.

Адже, саме завдяки належному контролю система бухгалтерського обліку та фінансової звітності може бути надійною гарантією достовірності результатів фінансово-господарської діяльності підприємств для максимального задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів, що особливо необхідно для залучення іноземних інвестицій в національну економіку.

Список використаних джерел

1. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні: Закон України від 26.01.93 №2939 - XII // Відомості Верховної Ради України, 1993. – № 13.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV // Бух. облік і аудит, – 1999. – № 6.
4. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підручник. – К.: Українська академія оригінальних ідей. – 2006.
7. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління: Монографія. – К., 2003.
9. Чорнуцький С.П. Внутрішній контроль: оцінка стану // Фінансовий контроль. – 2007. – № 4 (39).